

**PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 89
IM. K. K. BACZYŃSKIEGO
W POZNANIU**

CZĘŚĆ A

I. Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
- Rozporządzenie MEN z dnia 31 stycznia 2003 w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych,
- Konstytucja RP,
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, z późniejszymi zmianami,
- Konwencja Praw Dziecka przyjęta przez Polskę w styczniu 1991 roku.

II. Program powstał na bazie:

- Statutu Szkoły,
- Szkolnego Programu Wychowawczego,
- Analizy potrzeb i środowiska uczniów,
- Obserwacji i zachowań uczniów,
- Sugestii rodziców.

III. Cele programu:

- Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego.
- Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju.
- Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego stylu życia.
- Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Kształtowanie właściwych postaw moralnych, społecznych i emocjonalnych.
- Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia.
- Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i zgodnych z wymogami higieny warunków pobytu w szkole.
- Wdrażanie uczniów do dbałości o własne zdrowie.
- Wspomaganie rodzin niewydolnych wychowawczo i materialnie.

IV. Instytucje i organizacje wspierające Szkołę w realizacji Programu Profilaktyki:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3
- MOPR, Poznań Jeżyce
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Poznaniu, ul. Garbary 97/8, 61- 757 Poznań,
- Policja, w szczególności dzielnicowy i specjalista ds. nieletnich, Poznań,
- Rada Osiedla Winiary,
- Sąd Rejonowy wydział Rodzinny i Nieletnich, ul. Wawrzyniaka 40, 60-923 Poznań,
- Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży ul. Sienkiewicza 11, 60-818 Poznań,
- Punkt informacyjno-Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy Fundacji „Familijny Poznań” ul. Staszica 15, 60-526 Poznań,
- Towarzystwo Przywracania Rodziny ul. Kosińskiego 27 61-522 Poznań,
- Punkt Interwencji Kryzysowej ul. Niedziałkowskiego 30, 61-578 Poznań,
- Rzecznik Praw Dziecka ul. Śniadeckich 10, 00-656 Warszawa.

V. Spodziewane efekty z realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki:

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- zmniejszenie liczby zachowań ryzykownych podejmowanych przez dzieci,
- zmniejszenie ilości zachowań agresywnych,
- zwiększenie poziomu integracji zespołów klasowych.

VI. Ewaluacja Programu.

Ocena efektów realizacji Programu Profilaktyki dokonywana będzie na bieżąco poprzez:

- analizę zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych,
- analizę wytworów pracy uczniów,
- rozmowy z uczniami i ich rodzicami,
- obserwację uczniów w sytuacjach zadaniowych,
- kontrole postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych oraz w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej - podsumowujących pracę w pierwszym i drugim semestrze roku szkolnego.

Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu Profilaktyki stanowią:

- narzędzia w ramach ewaluacji wewnętrznej,
- obserwacje z zajęć,
- zapisy w dokumentacji,
- badania ankietowe,
- opinie i wnioski,
- zgłoszone innowacje i projekty działań,
- scenariusze.

VII. Obszary programu:

- Rozpoznawanie i przezwyciężanie trudności w nauce i przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.
- Wdrażanie uczniów do funkcjonowania w życiu społecznym i rodzinnym.
- Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.
- Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, demoralizacji, agresji i przemocy, kształtowanie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu uczniów.
- Wyrównywanie szans dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną lub dotkniętych biedą oraz niesienie pomocy w trudnej sytuacji życiowej i materialnej z uwzględnieniem dzieci obcokrajowców z innych obszarów kulturowych.

CZĘŚĆ B

I. Założenia wstępne:

Głównym celem pracy profilaktycznej szkoły jest zagwarantowanie uczniom właściwej opieki, życzliwego klimatu do ich pełnego i harmonijnego rozwoju w bezpiecznym, przyjaznym otoczeniu i poczuciu więzi z rodziną.

Szczególny nacisk kładziemy na wzmocnienie czynników chroniących dzieci przed zagrożeniami, niwelowanie czynników ryzyka, stworzenie warunków do kształtowania właściwych postaw i zachowań opartych o uniwersalne wartości.

Realizacja celów zawartych w programie profilaktycznym zakłada współpracę rodziców, nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły.

II. Podejmowane działania:

1. Rozpoznawanie i przezwyciężanie trudności w nauce i przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.

Cel główny:

- Pomoc dziecku w przezwyciężaniu trudności i umożliwianie mu prawidłowego funkcjonowania w zespole klasowym oraz osiągnięcia pozytywnych wyników szkolnych.

Cele szczegółowe:

- Uczeń poznaje siebie i dostrzega swoje mocne strony, przejmuje odpowiedzialność za siebie i swoją naukę.
- Rozpoznawanie przez nauczycieli potrzeb ucznia i przyczyn trudności w nauce.
- Usprawnianie zaburzonych procesów psychomotorycznych istotnych w opanowaniu umiejętności czytania i pisanania.
- Udzielanie pomocy uczniom.
- Wyzwalanie potrzeby samodoskonalenia.
- Wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach.

Zadania	Sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
Diagnozowanie potrzeb i możliwości uczniów oraz przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych. Badania w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	Ocena wiedzy i umiejętności ucznia. Konsultacje z rodzicami. Obserwacja uczniów.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Rozmowy z uczniem, ankiety, zapisy w dziennikach lekcyjnych
Wspomaganie ucznia w celu przezwyciężenia trudności, praca w oparciu o zalecenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze. Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne . Kółka zainteresowań. Współpraca z rodzicami.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele uczyący	Bieżące sprawdzanie wyników pracy, analiza trudności i postępów, informacje zwrotne od rodziców i nauczycieli uczących

Tworzenie warunków do rozwijania i zaspokajania potrzeb.	Różne metody pracy dydaktycznej. Kółka zainteresowań. Współpraca z rodzicami.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele uczący	
Współpraca z psychologiem i pedagogiem szkolnym.	Przeprowadzenie diagnozy występujących trudności w nauce. Spotkanie indywidualne z uczniem, rodzicami. Pomoc nauczycielowi w pracy z dzieckiem poprzez podanie mu wskazówek.	Nauczyciele, pedagog, psycholog	Obserwacja, informacje zwrotne od rodziców i nauczycieli uczących, zapisy w dziennikach lekcyjnych
Zajęcia dla uczniów najstarszych w ramach godzin z Art. 42 KN.	Pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowaniu się do następnej lekcji.	nauczyciele	Bieżące sprawdzanie wyników pracy, analiza trudności i postępów, zapisy w dziennikach lekcyjnych
Jak się uczyć?- co pomaga, a co przeszkadza w nauce.	Ćwiczenia z podstawowych technik przyswajania i utrwalania wiedzy i umiejętności.	Nauczyciele przedmiotowi	Bieżące sprawdzanie wyników pracy, analiza trudności i postępów, zapisy w dziennikach lekcyjnych, rozmowy z uczniami
„Znam swoje mocne strony”	Warsztaty podczas lekcji wychowawczych	Wychowawcy klas	Samocena uczniów
„To potrafię” - prezentacja swoich pasji	Zajęcia z wychowawcą	Wychowawcy klas	Wystawa hobbystyczna

2. Wdrażanie uczniów do funkcjonowania w życiu społecznym i osobistym.

Cel główny:

- Planowanie i realizacja działań mających na celu wdrażanie ich do funkcjonowania w życiu społecznym klasy, szkoły i środowiska lokalnego.

Cele szczegółowe:

- Uczeń zna zasady zachowania w grupie rówieśniczej, potrafi pracować zespołowo.
- Uczeń jest odpowiedzialny za powierzone mu zadanie i przestrzega terminowości wykonania zadań.
- Uczeń szanuje prywatność i pracę innych.
- Wdrażanie uczniów do radzenia sobie z problemami.
- Rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, komunikowania się.
- Kształtowanie tolerancji dla drugiego człowieka.

Zadania	Sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia i dziecka.	Omówienie reguł funkcjonujących w szkole. Tworzenie kodeksu klasowego. Zajęcia warsztatowe dotyczące praw i obowiązków ucznia. Wybory do samorządu klasowego i szkolnego. Gazetki klasowe, konkursy.	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog	Regulaminy szkolne, kodeks klasowy, scenariusze zajęć, dyplomy
Wdrażanie uczniów do radzenia sobie z problemami.	Pogadanki na zajęciach z wychowawcą. Indywidualne rozmowy z uczniami.	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Scenariusze zajęć, zapisy w dziennikach
Angażowanie uczniów we współorganizowanie imprez kulturalnych w szkole.	Apele i uroczystości szkole. Dyskoteki szkolne.	Uczniowie pod opieką opiekuna SU i wychowawców	Sprawozdanie z działalności SU, zapisy w dziennikach lekcyjnych

Zachęcanie uczniów do prac społecznych (np. zbiórki dla Lwowa, osób chorych i samotnych, pomoc dla zwierząt w schroniskach).	Zbiórki. Udział w koncertach i kwestach.	Opiekun SU, nauczyciele pracujący w wolontariacie,	Sprawozdania, zdjęcia, strona internetowa szkoły
Rozwijanie umiejętności komunikowania się.	Zajęcia warsztatowe. Praca w grupach w czasie lekcji (umożliwienie uczniom wejście w różne role).	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Ankiety, rozmowy z uczniami, zapisy w dziennikach
Nauka sztuki rozwiązywania konfliktów.	Zajęcia warsztatowe. Pogadanki tematyczne.	Pedagog, psycholog, nauczyciele	Obserwacja uczniów, rozmowy z uczniami i rodzicami, ankiety
Integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej.	Organizowanie imprez klasowych, wycieczek i imprez szkolnych. Projekty międzyprzedmiotowe.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog	Obserwacja uczniów, rozmowy z uczniami i rodzicami, ankiety
Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej.	Zajęcia z wychowawcą - wychowanie regionalne. Podtrzymywanie lokalnych tradycji i zwyczajów. Projekty międzyprzedmiotowe.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog	Rozmowy z uczniami, obserwacja uczniów
Kształtowanie postaw prospołecznych.	Programy i projekty międzyprzedmiotowe. Zajęcia z wychowawcą. Zajęcia socjoterapeutyczne.	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Rozmowy z uczniami, obserwacja uczniów

3. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.

Cel główny:

- Promowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie do harmonijnego rozwoju ucznia.

Cele Szczegółowe:

- Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.
- Prowadzenie edukacji prozdrowotnej.
- Wzbogacanie wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie profilaktyki.
- Wczesne diagnozowanie zagrożeń i przeciwdziałanie im.
- Uświadamianie współzależności pomiędzy zdrowiem fizycznym i psychicznym.
- Uwiadomianie odpowiedzialności za ochronę własnego zdrowia.
- Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny osobistej i troski o własne zdrowie.

Zadania	Sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.	Projekty kulinarne (projekty międzyprzedmiotowe, zdrowe śniadania) Warsztaty dla uczniów i rodziców. Pogadanki dla uczniów i rodziców. Przygotowywanie posiłków. Spotkania z pielęgniarką szkolną. Konkursy i gazetki szkolne. Zajęcia poświęcone zagadnieniom zdrowego odżywiania.	Nauczyciele	Prezentacje multimedialne, prace plastyczne i prace techniczne, sprawozdania, zdjęcia na stronie internetowej
Szeroka oferta sportowych zajęć pozalekcyjnych.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne.	Nauczyciele wychowania fizycznego	Listy obecności, sprawozdania, dzienniki zajęć pozalekcyjnych
Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc.	Pogadanki, spotkania z Policją, ze Strażą Miejską, z prawnikami, z ratownikami medycznymi. Szkolenie dla wszystkich klas z zasad udzielania	Straż Miejska, Policja, pedagog, wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice	Zapisy w dziennikach, zdjęcia na stronie internetowej szkoły,

	<p>pierwszej pomocy. Wdrażanie do przestrzegania regulaminów szkolnych i regulaminu wycieczek. Filmy i prezentacje o ruchu drogowym. Praktyczne ćwiczenia poruszania się zgodnie z zasadami ruchu drogowego (najbliższe okolice szkoły).</p>		regulaminy szkolne,
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<p>Organizowanie wycieczek, zajęć terenowych, przerw śródlekcyjnych uwzględniających ćwiczenia ruchowe. Zachęcanie do udziału w zawodach, konkursach sportowych. Zajęcia pozalekcyjne (basen, łyżwy).</p>	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas	Dyplomy dla laureatów konkursów, zawodów sportowych, wykaz konkursów, zdjęcia na stronie internetowej szkoły
Kształtowanie postaw dbałości o własne zdrowie.	<p>Pogadanki w klasie. Przestrzeganie higieny pracy osobistej i higieny pracy umysłowej. Dbałość o wygląd zewnętrzny. Tworzenie regulaminów klasowych, przestrzeganie regulaminów szkolnych. Spotkania z pielęgniarką szkolną.</p>	Wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna	Scenariusze zajęć, zapisy w dzienniku, regulamin klasowy, regulaminy szkolne
Wyrabianie nawyków higienicznych.	<p>Wyrabianie nawyku mycia rąk. Pokaz mycia zębów-fluoryzacja. Zajęcia poświęcone zdrowiu i higienie. Przestrzeganie regulaminu stołówki szkolnej.</p>	Pielęgniarka szkolna, wychowawcy klas	Scenariusze zajęć, regulamin stołówki

4. Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, demoralizacji, agresji i przemocy, kształtowanie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu uczniów.

Cel główny:

- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów, eliminowanie zagrożeń ze środowiska ucznia.

Cele szczegółowe:

- Uczeń potrafi zachować się asertywnie.
- Uczeń posiada umiejętność prawidłowej reakcji na sytuację zagrożenia.
- Tworzenie kodeksu klasowego i przestrzeganie zawartych w nim norm.
- Kształtowanie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu.
- Rozwijanie i wzmacnianie zachowań oraz postaw koleżeńskich, wzajemnego szacunku.
- Systematycznie realizuje obowiązek szkolny.
- Uczeń osiąga sukcesy na miarę możliwości.
- Rozpoznawanie zachowań agresywnych i objawów przemocy wśród uczniów.
- Poszerzanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z mediów, komputera.
- Uświadomienie zagrożeń pochodzących z rzeczywistego i wirtualnego świata.

Zadania	Sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
Działania mające na celu wdrażanie do bezpiecznego poruszania się po drodze.	Spotkania z Policją i Strażą Miejską. Wychowanie komunikacyjne. Pogadanki, konkursy.	Nauczyciel zajęć technicznych, wychowawcy klas, nauczyciele wychowania fizycznego	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, prace uczniów
Uwrażliwianie na zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania ze środków masowego przekazu.	Zajęcia tematyczne na zajęciach z wychowawcą i zajęciach komputerowych. Pogadanki, gazetki.	Wszyscy nauczyciele	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, ocena zachowań uczniów

Informowanie uczniów o ich prawach i obowiązkach.	Opracowanie kodeksów i regulaminów klasowych. Pogadanki na zajęciach z wychowawcą.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Rozmowy z uczniami, zapisy w dziennikach lekcyjnych
Zapoznanie uczniów z przyczynami zachowań agresywnych oraz kształtowanie umiejętności przeciwdziałania im oraz panowania nad swoimi emocjami.	Zajęcia warsztatowe. Zajęcia tematyczne na lekcjach wychowawczych. Spotkania z policjantami, strażnikami miejskimi, prawnikami.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Rozmowy z uczniami, zapisy w dziennikach lekcyjnych
Dostarczanie uczniom wzorów alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.	Zajęcia warsztatowe. Spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Rozmowy z uczniami, zapisy w dziennikach lekcyjnych, ocena zachowań uczniów
Współpraca z rodziną ucznia.	Spotkania z rodzicami. Konsultacje z pedagogiem i psychologiem.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Rozmowy z rodzicami
Cyber przemocy mówię NIE.	Dzień Bezpiecznego Internetu. Pogadanki na zajęciach z wychowawcą oraz na zajęciach komputerowych. Prezentacje multimedialne	Wychowawcy klas, Nauczyciel zajęć komputerowych	Zapisy w dziennikach
Doskonalenie umiejętności oceny sytuacji zagrażających zdrowiu.	Zajęcia tematyczne na zajęciach z wychowawcą, na lekcjach przyrody oraz na lekcjach wychowania do życia w rodzinie.	Nauczyciele przedmiotowi	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, rozmowy z uczniami
Samoocena uczniów.	Regulamin oceniania zachowania uczniów.	Wychowawcy klas z zespołami klasowymi	Karty oceny zachowania
Diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole.	Ankiety. Rozmowy z uczniami i ich rodzicami.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele	Ocena poziomu bezpieczeństwa podczas przerw, rozmowy z uczniami

5. Wyrównywanie szans dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną lub dotkniętych biedą oraz niesienie pomocy w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Cel główny:

Otoczenie wsparciem dziecka potrzebującego pomocy ze względu na trudną sytuację społeczną.

Cele szczegółowe:

- Rozpoznanie potrzeb uczniów dotkniętych marginalizacją i/ lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, materialnej, rodzinnej.
- Przygotowanie programów wsparcia dla uczniów dotkniętych marginalizacją oraz uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.
- Otoczenie opieką i wsparciem dziecka pochodzącego ze środowiska dotkniętego marginalizacją.
- Kształtowanie poczucia własnej wartości i wiary w siebie.
- Uczeń wie, że wszystkich obowiązują takie same prawa bez względu na pochodzenie i środowisko.
- Uczeń wie, gdzie w razie potrzeby szukać pomocy.

Zadania	Sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych. Wzbudzanie empatii, uczenie tolerancji i zachowań prospołecznych.	Zajęcia w zespołach klasowych na temat kształtowania pozytywnych relacji między rówieśnikami. Zabawa w cichego przyjaciela. Tworzenie klasowych grup pomocy nie tylko w nauce.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Ocena zachowań uczniów, zapisy w dziennikach lekcyjnych, scenariusze przeprowadzonych zajęć
Integracja klasowa i szkolna.	Uroczystości i imprezy klasowe. Pogadanki, uroczystości szkolne	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele	Ocena zachowań uczniów, zapisy w dziennikach lekcyjnych, scenariusze przeprowadzonych imprez
Rozpoznanie środowiska rodzinnego uczniów, organizacja pomocy materialnej dla dzieci i ich rodzin.	Współpraca z organizacjami i instytucjami wspierającymi pracę szkoły w tym zakresie.	Wychowawcy, pedagog	Protokoły z przeprowadzonych akcji, dokumentacja szkolna

Organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Indywidualizacja pracy z uczniem. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami
Organizowanie i prowadzenie zajęć wspierających uczniów w zakresie edukacji szkolnej.	Zajęcia wyrównawcze. Zajęcia pozalekcyjne. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Dodatkowa nauka języka polskiego dla obcokrajowców.	nauczyciele	Dokumentacja szkolna